

Møte med ledelsen i Oslo Sporvognsdrift AS/ Oslotrikken AS

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr 8-09

Møte med ledelsen i Oslo Sporvognsdrift AS (Oslo trikken AS)
TILSYNSRAPPORT

Rapport nr.: 8-09
Arkivkode: 09/258-3 SF2-64
Møtedato: 04.06.2009
Foretak: Oslo Sporvognsdrift AS

Rapportens innhold:

Denne rapporten oppsummerer innholdet i møtet mellom ledelsen i Oslo Sporvognsdrift AS (OSD) og Statens jernbanetilsyn 04.06.2009. Rapporten angir status på viktige områder av virksomhetens organisering og arbeid innenfor trafiksikkerhet.

Utarbeidet dato: 11.08.2009

Sign.:

Sjur Sæteren
Avd.dir. revisjon

Godkjent dato:

Sign.:

Erik Ø. Johnsen
Direktør

Innhold

1. Innledning	4
2. Saker fra forrige møte	4
3. Måloppnåelse og risikobilde	4
4. Interne revisjoner og ledelsens gjennomgang	5
5. OSDs erfaringer med SJTs tilsynsvirksomhet	6
6. SJTs erfaringer med tilsynsarbeid mot OSD	7
7. Tillatelsesprosesser: Nye behov de neste 2 år	7
8. Regelverksarbeid	7
9. Eventuelt	8
10. Oppfølgingspunkter	8

Vedlegg

1. Agenda
2. Deltakerliste
3. Oversikt over behov for tillatelser

1. Innledning

Møtet ble avholdt etter initiativ fra SJT som en del av tilsynsvirksomheten med jernbaneforetakene. Hensikten med ledelsesmøter er å opprettholde dialogen med den øverste ledelse med fokus på viktige elementer i den overordnede sikkerhetsstyringen og spesielt aktuelle risikoforhold.

Etter at møtet ble avholdt har Oslo Sporvognsdrift AS skiftet navn til Oslotrikken AS.

Agendaen for møtet er gitt som vedlegg 1 til denne rapporten.

Dette er den formelle tilsynsrapporten etter møtet.

Følgende forkortelser er benyttet:

OSD:	Oslo Sporvognsdrift AS
SJT:	Statens jernbanetilsyn
TSI:	Tekniske spesifikasjoner for interoperabilitet

2. Saker fra forrige møte

- a. *OSD tar kontakt med SJT for avtale om møte der OSD informerer om saken relatert til dødsfall etter sammenstøt med person i 2007*

Møte er avholdt.

- b. *OSD oversender til SJT en oppdatert oversikt over aktuelle behov for tillatelser de neste 2 år der tidsrom for de ulike behovene er anslått*

SJT får oppdatert oversikt etter møtet.

3. Måloppnåelse og risikobilde

OSD beskrev måloppnåelse og risikobilde som følger:

OSD registrerer dødsfall og ulike grader av personskader som vektet iht alvorlighetsgrad. De vektete gjennomsnitt for personskader viser en positiv trend de siste årene.

OSD har identifisert punkter på sitt nett der det er høyere risiko.

Med unntak av mål-kategoriene avsporinger, brann/røykutvikling og andre hendelser er målene oppnådd for 2009.

Tilsynet har registrert at avsporinger på åpen linje har økt og stilte spørsmål til dette. OSD redegjorde for at det overveiende er avsporinger i lav hastighet –primært ved anleggsområder. OSD viste i den sammenheng til et program som løper i år og 2010 for å forbedre sporveklser.

Det har vært et høyere antall kollisjoner med biler (flankekollisjoner med lavt risikopotensiale) enn normalt pga en snørik vinter.

OSD opplyste at de har så mange faktiske hendelser at betydningen av registrering av tilløp er liten. Tilsynet kommenterte at det likevel vil være av betydning at det gjøres en bevisst refleksjon når for eksempel førere unngår en alvorlig hendelse med liten margin. OSD opplyste i denne sammenheng at de øker bemanningen av personell som veileder/ følger opp føreres kjøring. OSD opplyste også at de registrerer mange små tilløp som ikke rapporteres til tilsynet. Tilsynet presiserte at det ikke bare er svært alvorlige tilløp som skal rapporteres.

Tilsynet har registrert uønskede hendelser som avdekker noen spesielt belastede strekninger. OSD viste i denne sammenheng til at det arbeides med synliggjøring av trikken og bedre skilting i samarbeid med Vegevesenet. OSD har registrert lav kunnskap om vikepliktsregler hos bilister – Vegevesenet vil følge opp dette. Enkelte belastede gater (Storgata, Grünerløkka) oppgraderes i samarbeid med Vegvesenet.

OSD redegjorde videre for at de har etablert et nytt Sikkerhetsprogram der de bla syr sammen mål og virksomhetsplan slik at målstyringen forbedres. Sikkerhetsprogrammet skal oppdateres årlig.

Hva gjelder kategoriene for uønskede hendelser vil OSD endre "annet"-kategorien (bla vil strøm og ledningsnedfall skilles ut). OSD vil også fokusere mer på konsekvenser av hendelser på bekostning av antall.

På spørsmål om av-/påstigningsuhell viste OSD til at de har utarbeidet en egen risikoanalyse på dette temaet.

Mål for 2010 skal revideres i forhold til årets utforming.

På spørsmål fra tilsynet om effekten av innføring av rullende fortau svarte OSD at de ikke har registrert noen økning i hendelser – tvert i mot har de registrert en forsiktig positiv trend til tross for økt produksjon. OSD anga at passasjerene hadde flere alternativer og stresset mindre for å rekke en trikk som en mulig forklaring på nedgangen.

4. Interne revisjoner og ledelsens gjennomgang

Interne revisjoner

OSD redegjorde som følger:

Etterslep i antall avvik er redusert bla som følge av at avvik er blitt mer konkret utformet. Det er noen gjengangere (utforming og etterlevelse av prosedyrer, ansvarsforhold, opplæring).

Tilsynet kommenterte i denne sammenheng at tilsynet generelt har gjort samme erfaring som OSD at det ofte er avvik som gjentar seg og opplyste at tilsynet derfor har en økt fokus på at årsaken til avvik håndteres, og ikke bare det konkrete symptomet. (Dette kan være en særlig utfordring når avvik gjøres konkrete). OSD

viste til ulike typer oppfølging av leverandører med eksempler på at årsaker til avvik ble fokusert.

Det har vært god kvalitet på gjennomførte revisjoner. Revisjonsprogrammet blir revidert og i den sammenheng vurderes mer systematisk hva som skal revideres og hvilke prosesser som bør vektlegges. Det vil også legges inn mer fleksibilitet i revisjonsprogrammet.

To av årets revisjoner var rettet mot IE (infrastrukturenheten), to mot VE (Verkstedsenheten) og to internt.

Ledelsens gjennomgang

OSD viste til at ledelsens gjennomgang er gjennomført bla med fokus på: måltall/målstyring, lukking av avvik og innspill til revisjon av kravforskriften. Gjennomgangen resulterte i 8 tiltak.

5. OSDs erfaringer med SJTs tilsynsvirksomhet

OSD redegjorde som følger:

Det har ikke vært nye tilsyn fra SJT. OSD opplyste imidlertid at de bruker revisjonsrapporter som SJT offentliggjør fra revisjon av andre selskaper i sin virksomhet.

Mht tillatelsesprosesser erfarer OSD å få raske svar og påpekte som positivt at de slipper å melde midlertidige holdeplasser. Men det er en utfordring for OSD når de midlertidige holdeplassene opprettholdes noe lenger enn de definerte tidsbegrensninger – da er OSD allerede for seint ute for å melde eller søke om tillatelse til å ta disse i bruk.

Internt driftsreglement og endringer i dette skal godkjennes av tilsynet. OSD opplever bestemmelsene som uklare mht hva som skal godkjennes og ønsker en avklaring. Tilsynet viste til at virksomhetene er svært ulike og at det er vanskelig å definere hva som skal godkjennes. Tilsynet har imidlertid en etablert praksis på området og har en plan for å se på kravene. OSD ønsker å oversende et tidlig utkast til bestemmelser for arbeid i og nær spor.

OSD viste til at de er opptatt av helheten i trafikksikkerheten uavhengig av om aktivitetene reguleres av jernbaneloven eller veitrafikkloven og stilte spørsmål til tilsynets syn på spørsmålet. Tilsynet viste til å ha fokus på jernbanelovgivningen, men at tilsynet er åpne for et samarbeid med Vegevesenet i enkeltsaker. Tilsynet vil imidlertid ikke lage et eget regelverk for trikk. Tilsynet ser at regelverket burde vært klarere for grensesnittene og at det er behov for en avklaring mellom tilsynet og veimyndighetene om hvor grensesnittet er.

6. SJTs erfaringer med tilsynsarbeid mot OSD

Revisjonsaktiviteten mot OSD har vært begrenset til oppfølging av etpar utestående forhold fra revisjon 6-07, herunder forhold knyttet til leverandørstyring som har vært et krevende tema i revisjonen og oppfølgingen.

Tilsynet har gjort noen erfaringer fra tilsyn med andre virksomheter, blant annet at flere virksomheter har hatt vansker med å begrunne bestemmelser i sikkerhetsstyringssystemet, herunder valg av frekvens for gjennomføring av interne revisjoner. Tilsynet er tilfreds med at OSD vurderer betydningen av de ulike deler/prosesser i sikkerhetsstyringssystemet og tilpasser revisjonsprogrammet til resultatet av vurderingen.

En annen erfaring fra tilsynets revisjonsvirksomhet er at det ofte er mangel på logisk sammenheng i sikkerhetsstyringssystemet til virksomhetene, bla ved at målutforming og tiltaksplaner ikke samsvarer. Tilsynet registrerer det derfor som positivt at Oslo Sporvognsdrift syr sammen mål og virksomhetsplan og forbedrer målstyringen.

Med hensyn til søknader fra OSD om å ta i bruk infrastruktur og rullende materiell erfarer tilsynet at disse er på et bra nivå. Tilsynet har imidlertid erfart enkelte "tilgivelsessøknader" fra OSD for rullende materiell som allerede er i bruk. OSD viste til at de er klar over at det har vært et problem, men at de nå har skaffet seg full oversikt over materiellets godkjenningsstatus.

7. Tillatelsesprosesser: Nye behov de neste 2 år

Tilsynet viste innledningsvis til at prosjektmidler til jernbaneformål som følge av finanskrisen vil sette et stort press på tilsynet som derved er presset på kapasitet. Tilsynet vil derfor se seg nødt til å returnere søknader som er mangelfulle og påpekte også at det er viktig at søknader sendes inn i god tid.

OSD viste til samarbeid og erfaringsutveksling med Bergen Bybane og NSB som har bidratt til at OSD har fått et bedre grunnlag for anskaffelsesprosesser og tillatelsessøknader.

OSD har en stor utfordring fordi budsjettmidler til neste års infrastrukturinvesteringer blir avklart seint på året. Tilsynet oppfordret OSD til å oversende søknader i god tid for de prosjektene der OSD har underlag klart.

OSD påpekte videre at de er avhengig av fokus fra Vegvesenet for å oppnå god sikkerhet i infrastrukturprosjekter – for eksempel utforming av rundkjøringer.

Se for øvrig vedlagte oversikt fra OSD over antatte behov for tillatelser til ibruktaking.

8. Regelverksarbeid

SJT orienterte om pågående prosesser på regelverkssiden.

Tilsynet har 7 jurister som bla arbeider med regelverksutvikling. Mye av arbeidet er knyttet til implementering av EU/EØS-regelverk, som krever mye ressurser.

Arbeid som pågår knyttet til EU/EØS regelverk som skal implementeres:

- lokførerdirektivet
- TSler (disse implementeres fortløpende)
- nytt interoperabilitetsdirektiv (SD)
- passasjerrettighetsforordningen (SD)

Arbeid som pågår knyttet til det nasjonale regelverket:

- ny førerforskrift for det nasjonale nettet – på høring
- helsekravforskriften og opplæringsforskriften endres mht virkeområde (dette innebærer ingen endringer for OSD)
- evaluering og revisjon av sikkerhetsforskriften – påbegynt (etterhvert tilsvarende for kravforskriften, men tidligst i 2011)
- veiledning sanksjonsbruk - påbegynt
- kommentarer til ny togframføringsforskrift – 14 uker
- vurdere behov for trafikkregler utenfor det nasjonale nettet

Når det innføres nye regler i lokførerforskriften på det nasjonale jernbanenettet ser tilsynet det som naturlig å vurdere samme innhold i regelverk som gjelder virksomheter som omfattes av kravforskriften. Dette gjøres på et senere tidspunkt.

OSD ønsker å komme med innspill til sikkerhetsforskriften fordi de forventer at den får konsekvenser for dem når bestemmelsene viderføres til kravforskriften. Tilsynet ser det som svært positivt at OSD er aktive med innspill til regelverket.

Generelt for 2009 har tilsynet økt fokus på veiledning/informasjon av regelverket (hjemmeside, kommentarer til forskriftsbestemmelser, møter osv)

9. Eventuelt

På spørsmål fra OSD opplyste tilsynet at det ikke er etablert noe samarbeid med politiet. Politiet henvender seg normalt ikke til tilsynet for å få fortolkninger på forskrifter.

OSD understreket betydningen av kontakt med tilsynet og informerte om at de arbeider med sikkerhet på flere områder enn det som er berørt i dette ledelsesmøtet. Sikkerheten er svært viktig for OSD – også av hensyn til omdømme.

10. Oppfølgingspunkter

Partene ytret at det hadde vært et godt møte.

Det ble avtalt at OSD oversender oppdatert oversikt over tillatelsesbehov.¹

¹ Oversikt er ettersendt og finnes i vedlegg 3

Vedlegg 1:

Agenda

Ledelsemøte Oslo Sporvognsdrift AS - Statens jernbanetilsyn

04.06.2009, Kl. 09-12

1. Hensikt med møtet, presentasjon av deltagerne ved Statens jernbanetilsyn
2. Saker fra forrige møte
3. Oslo Sporvognsdrift redegjør for måloppnåelse i sikkerhetsarbeidet, risikobilde og uhellsstatistikk og særlige risikoforhold
4. Kort redegjørelse av resultat fra og oppfølging av interne revisjoner og ledelsens gjennomgang
5. Oslo Sporvognsdrifts erfaringer med SJTs revisjoner og øvrige tilsynsvirksomhet
6. SJTs erfaring med tilsyn, revisjoner og oppfølging mot virksomheten
7. Tillatelsesprosesser: Nye behov de neste 2 år
8. SJT orienterer kort om regelverksarbeid
9. Eventuelt
10. Oppsummering ved SJT

Vedlegg 2: Deltakeroversikt

Oslo Sporvognsdrift AS:

Torild Skogsholm, Adm. direktør

Jan Egil Meling, Økonomisjef

Ellen Frøne, Servicesjef

Rolf Bergstrand, Direktør teknisk drift

Vidar Almsten, Sikkerhetssjef

Kari Ann Sommerset, Koordinator miljø og sikkerhet

Statens jernbanetilsyn:

Erik Ø. Johnsen, Direktør

Øystein Ravik, Avdelingsdirektør sikkerhet og teknikk

Karianne Brønlund, Avdelingsdirektør juridisk

Sjur Sæteren, Avdelingsdirektør revisjon

Oversikt over infrastruktur- og materiellprosjekter

Uten arkiv

Perioden Jan 2009 - 2010. Status pr 22.06.2009

Nr.	Korttittelen	Arkivtittel	Ferdig / Ikke ferdig	Status	Ytterligere informasjon
1.1	Oppfølging av prosjekt Meldringer og Bekrefter	Jernbanetorget: Midlertidige spor (Kongens gate og Killegate) med tilhørende holdeplasser	Ferdig	Søkrad om å få bruke eksisterende spor permanent oversendt 07.05.2009	Godkjennelse mottatt av SJT
1.2		Jernbanetorget: Utarbeide søkrad om bruk ferdige spor over jernbanetorget med tilhørende holdeplasser	Ferdig	Søkrad oversendt	Godkjennelse mottatt av SJT
1.3		Carl Berners plass: Utarbeide søkrad om bruk ferdige holdeplasser og spor	Ferdig	Søkrad oversendt	
1.4		Slaberghaven: Utarbeide søkrad om oppgradering av 3 holdeplass (Meldnes like retninger)	Ferdig	Søkrad sendt	Godkjennelse mottatt av SJT
1.5		Slaberghaven: Utarbeide søkrad om oppgradering av x holdeplass	Ikke ferdig		
1.6		Schweigaards gate: Utarbeide melding for fylling og oppgradering av trikk- og bussholdeplass	Ikke ferdig	Relasjonsanalyse og sikkerhetsplan utarbeidet	
1.7		Schweigaards gate: Utarbeide søkrad for fylling og oppgradering av trikk- og bussholdeplass	Ikke ferdig		
1.8		Ulveakerbanen: Utarbeide søkrad om oppgradering av 5 holdeplass	Ferdig	Søkrad sendt 5.06. bygging utsatt til 2009	Godkjennelse mottatt av SJT
1.9		Schous plass tpt: Utarbeide søkrad om oppgradering av holdeplass	Ferdig	Søkrad sendt 5.06. bygging utsatt til 2009	Godkjennelse mottatt av SJT
1.10		Hulleråsleia tpt: Utarbeide søkrad om oppgradering av holdeplass (en retning)	Ferdig	Spesifikk analyse + sikkerhetsplan utarbeidet	Godkjennelse mottatt av SJT
1.11		Briskeby del 1A: Utarbeide søkrad om oppgradert infrastruktur og fylling av holdeplass	Ferdig	Søkrad sendt	Godkjennelse mottatt av SJT
1.12		Briskeby del 1B: Utarbeide melding om oppgradert infrastruktur og fylling av holdeplass	Ferdig	Melding er sendt for både 1A og 1B	Melding bekreftet mottatt
1.13		Briskeby del 1B: Utarbeide søkrad om oppgradert infrastruktur og fylling av holdeplass	Ferdig	Søkrad sendt	Godkjennelse mottatt av SJT
1.14		Gjensens trase: Utarbeide søkrad om Stororget tpt og tilhørende sponsengarnert	Ikke ferdig		
1.15		Gjensens trase: Utarbeide søkrad om oppgradering av tilhørende holdeplasser og trase	Ikke ferdig	Relasjonsanalyse av holdeplasser gjennomført (må revideres)	
1.16		Gjensens trase: Utarbeide søkrad om midlertidig holdeplass ved Tingshuset	Ikke ferdig		
1.17		Vandelsøyta på Lilleaker: Utarbeide søkrad om opprettelse av ny oppgradering	Ferdig	Søkrad sendt	Godkjennelse mottatt av SJT
1.18		Adamsleia tpt vandelsøyta: Utarbeide melding om endring av kjørevei	Ikke ferdig		
1.19		Adamsleia tpt vandelsøyta: Utarbeide søkrad om endring av kjørevei	Ikke ferdig		
1.20	Bogstadveien: Utarbeide melding om endring av kjørevei	Ikke ferdig	Relasjonsanalyse utarbeidet, må revideres		
1.21	Bogstadveien: Utarbeide søkrad om endring av kjørevei	Ikke ferdig			
1.22	Draen tpt: Utarbeide melding og søkrad om oppgradering av holdeplass	Ikke ferdig			
1.23	Kollektivfelt Draen - Stors: Utarbeide melding om oppgradering av trase	Ikke ferdig	Relasjonsanalyse av bygge og utførelse løsning gjennomført		
1.24	Kollektivfelt Draen - Stors: Utarbeide søkrad om oppgradering av trase	Ikke ferdig			
1.25	MLO - Kjøring i kollektiv på Jar: Utarbeide melding om endring av bruk	Ferdig	Melding sendt	Melding mottatt, like behov for ny billette	
1.26	Forlengelse av Lilleakerbanen, Fra vandelsøyta Lilleaker til Lysakerveien. Utarbeide melding og søkrad om ny infrastruktur.	Ikke ferdig			
1.27	Welshovens gate tpt - høystandard: Utarbeide søkrad om oppgradering av tpt	Ferdig	Søkrad sendt	Godkjennelse mottatt av SJT	
1.28	Rundkjøring John Colletts plass: Utarbeide melding om endring av kjørevei	Ikke ferdig	Relasjonsanalyse gjennomført		
1.29	Rundkjøring John Colletts plass: Utarbeide søkrad om endring av kjørevei	Ikke ferdig			
1.30	Grafsmervelven tpt: Oppgradering utgående retningen	Ikke ferdig			
1.31	Drammensveien - Halvdan Svartes gate til Robstadgate (buss bil endret): Utarbeide grunnlag for melding om endring av kjørevei - midlertidig holdeplass	Ikke ferdig	SJT skal kun godkjenne midlertidig holdeplass over 4 uker		
1.32	Drammensveien - Skillebekk til Sjølling rundkjøring: Utarbeide grunnlag for melding om endring av kjørevei - midlertidig holdeplass	Ikke ferdig	SJT skal kun godkjenne midlertidig holdeplass over 4 uker		
2.1	Arbeid med reguleringsplaner	Vandelsøyta på Vikshospitalet: Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny kjørevei	Ferdig	Relasjonsanalyse gjennomført	
2.2		Sjøvika (Dr. Ballestas gate): Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny kjørevei	Ferdig	Relasjonsanalyse gjennomført des 2008	
2.3		Frødricks gate: Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny kjørevei	Ikke ferdig	Relasjonsanalyse gjennomført jan 2009 - oppdatert mars-april	
2.4		Skjervegata ny trase: Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny kjørevei inkl. holdeplass	Ikke ferdig		
2.5		Moro tpt og rundkjøring i Storokrysset: Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny kjørevei	Ferdig	Relasjonsanalyse gjennomført mai/juni 2009	
2.6		Bjørgefa (Mygata til Rasmussens gate): Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny kjørevei	Ikke ferdig		
2.7		Briskeby del 2, Storveien: Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om oppgradert infrastruktur og fylling av holdeplass	Ferdig	Relasjonsanalyse utført	
2.8		Draen - Killeleia: Oppgradering av strekningen	Ikke ferdig	100% relasjonsanalyse utført	
2.9		Slaberghaven (Korowas gate - noe forbi Sjømannsskolen): Oppgradering av strekningen. Utarbeide grunnlag for melding/haltnad	Ikke ferdig		
2.10		Olav Ryes plass holdeplass: Oppgradering av holdeplass og innlig skilteplater	Ikke ferdig		
2.11	Carl Berners plass: Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny trase og karré holdeplass	Ikke ferdig			
2.12	Grafsmervelven: Ny trase fra Fornes til Sløyen	Ikke ferdig			
2.13	Brondheimveien: Oppgradering fylling av 3 holdeplasser	Ikke ferdig			
2.14	Blåmannskrysset: Ny holdeplass og skilteplater	Ikke ferdig			
2.15	Fjordbytrikollen: Ny trase fra Sløyen til Sjøvika	Ikke ferdig			
2.16	Prinsens gate - to - veks trikketrase. Utarbeide grunnlag for melding/haltnad om ny kjørevei	Ikke ferdig			

